

τερον με τὴν ἀναγνώρισιν τῆς γλώσσης τοῦ λαοῦ, ὡς βάσειως πάσης σοβαρᾶς καλλιτεχνικῆς ἐργασίας, καὶ ὅχι καθὼς ἀλόγως πρεσβεύουν μερικοὶ, ὡς ἀρμοζούσης εἰς ὠρισμένα μόνον εἶδη ποιήσεως ἢ πρὸς παράστασιν ἀγροίκων μόνον αἰσθημάτων· πρὸς τοιοῦτον φωτισμὸν συνετέλεσεν, εἰδικώτερον, καὶ ὁ κλονισμὸς τὸν ὁποῖον ἐπέφεραν εἰς τὰ πνεύματα καὶ ἡ συγκίνησις τὴν ὁποίαν ἐγέννησαν εἰς τὰς καρδίας τούτων ἢ ἐκείνων ἐκ τῶν νέων συγγραφέων μας, βιβλία καθὼς τὸ «Ταξίδι» τοῦ Ψυχάρη, καθὼς αἱ «Κριτικαὶ παρατηρήσεις» τοῦ Καλοσγούρου εἰς τὰ ἔργα τοῦ Πολυλά. Τοῦ τεύχους τούτου ἡ ἀνάγνωσις συνεπλήρωσε τὴν κρίσιν καὶ ἔδειξε μίαν φορὰν ἀκόμη τὴν δύναμιν τῶν ιδεῶν ἐπὶ τῶν ἔργων. Ὁ Καρκαβίτσας ἐγκατέλιπε τὴν πεπατημένην, ἐτίναξεν ἐπάνω τῆς καὶ τὴν κόριν τῶν ὑποδημάτων του, καὶ τώρα ἐπὶ τῶν δροσορρύτων καὶ ἀνθοστεφῶν, ἀλλὰ καὶ ἀκανθοσπάρτων καὶ πλανερῶν ἀτραπῶν τῆς δημοτικῆς, γενναίως ἀγωνίζεται νὰ χαράξῃ τὸν νέον δρόμον του, καὶ νὰ βαδίσῃ ἐπ' αὐτοῦ, καὶ νὰ ἀνεγείρῃ τέλος τὸ μέγα οἰκοδόμημα τῶν ὄνειρων του «ποῦ θὰ ἔχῃ ἓνα σκοπὸ, θὰ ἐξυπηρετῇ μίαν ἰδέαν, θ' ἀποτυπώνῃ πιστὰ καὶ καθαρὰ μίαν ἐποχὴν ὁλόκληρην.» Διότι τὰ ὠραία του «Διηγήματα» τὰ θεωρεῖ πλέον ὡς ἀμαρτίας παλαιάς, ὡς ἔργα πρωτοπείρου, σχεδὸν ἐντρέπεται δι' αὐτὰ, τόσον εἶν' εὐρὺ καὶ φωτεινὸν ἐντὸς τοῦ πνεύματος αὐτοῦ τὸ ὄνειρον τῆς μελλούσης ἐργασίας του. Καὶ τὸν πόνον καὶ τὴν περιφρόνησιν αὐτοῦ ἐξέφρασεν εἰς τὸν Πρόλογον τῶν Διηγημάτων του, ὅπου με συντριβὴν ψυχῆς μετανοούσης, ἀλλὰ καὶ με ὀρμητὴν καρδίαν γεμάτης ἀπὸ ἔμπνευσιν, ἐξομολογεῖται τὰς ἀμαρτίας του. Καὶ δὲν καταφρονεῖ τὰς περασμένα ἔργα του μόνον «ὡς ἄσκοπα γραψίματα τοῦ παρελθόντος» ἀλλὰ κυριώτερον, καὶ ὡς μνημεῖα ἀσκοπώτερα γλώσσης νεκρᾶς. Καὶ ἐκδικούμενος διότι τόσον καιρὸν ἐδούλευσε τῆς γλώσσης αὐτῆς τὸ εἶδωλον, τονίζει ἐναντίον τῆς οὐχόυτατα βέλη: «Εἶνε γλώσσα μπαλσαμωμένη, γλώσσα ποῦ κάμποσοι ἐξυπνοὶ ἀντὶ νὰ τὴν ἀφήσουν μέσα ἔς τὴ σεβαστὴ θήκη τῆς, τὴν ἐσήκωσαν, τῆς ἔδωσαν λίγη ζωὴ καὶ με τὰ δεκανίκια ἔστ' ἁέρια, με τῆς ἀράχνης καὶ τὴ σκόνῃ τῶν αἰώνων, τὴν ἔβαλαν μπροστὰ γιὰ νὰ τοὺς πάγῃ κούτσα-κούτσα ἔστην ἐποχὴ τοῦ Λουκιανοῦ καὶ τοῦ Ξενοφῶντα. Καὶ δὲν ἠθέλησαν νὰ πάγουν μόνον αὐτοί, ἀλλὰ νὰ σύρουν καὶ ὁλόκληρο τὸ ἔθνος ὀπίσω τους. Καὶ μᾶς τὴν ἐκόλλησαν κ' ἐμᾶς, τῶν ἁμοιρῶν, με τὰ σχολεῖα καὶ με τὰ βιβλία τους τ' ἀνάποδα καὶ χρειαζόμεστε πλέον γιὰ νὰ τὴν βγάλουμε ἀπὸ πάνω μας, νὰ ριχθοῦμε ἔστη φωτιά, ὅπως ὁ Ἡρακλῆς γιὰ νὰ σωθῇ ἀπὸ τὸ χιτῶνα τοῦ Νέσσου. Ἀπὸ μέρους μου ὅμως προτιμῶ αὐτὴ τὴ θυσία, ποῦ σὰ στρίγγλα φοβερὴ ἔφαγε ὡς τὰ τόρα, ἔθαψε μέσ' ἔστ' ἄβρωμερὰ κουρέλια τῆς κάθε καλλιτεχνικὸ καὶ θηλυκὸ νοῦ, ποῦ ἠθέλησε νὰ τὴν λατρεύῃ. Γιατ' εἶνε γλώσσα ποῦ σοῦ παγώνει τὸν ἐνθουσιασμὸ, σοῦ πλαστογραφεῖ τὴν ἰδέαν, σοῦ κόβει τὴ δύναμιν, σοῦ ἀλλάζει τὸ αἶσθημα. Εἶνε καλοῦπι ποῦ ἡ κακὴ του πάστα ἀλλάζει καὶ κάθε τι ποῦ θὰ χύσης μέσα του. Τῆς ρίχνεις χρυσάφι καὶ σοῦ βγάζει κάρβουνο· τῆς

ρίχνεις φωτιά καὶ σοῦ βγάζει στάχτη· τῆς ρίχνεις αἷμα καὶ σοῦ βγάζει λαχανόζουμο. Καὶ ἂν καμμία φορὰ ἔβγαλε καὶ λαμπρὸ μέταλλο πρέπει νὰ φαντασθῆς πῶς σὲ καλλίτερο καλοῦπι τὸ μέταλλο αὐτὸ θὰ ἦταν ἀκόμα λαμπρότερο!»

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

ΘΕΑΤΡΙΚΑΙ ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ

“ΣΙΜΟΝΗ,”

Ἀπὸ τινος ἐν τῷ «Παραδείσῳ» παίζεται μετ' ἐπιτυχίας ἐκτάκτου ἐν δράμα τοῦ Ἰουλίου Λεμαίτρ.

Ὁ Λεουκὸς Γάμος, — τίτλος ἀκατάληπτος ἀνευ ὑποσημειώσεως διὰ τοὺς Ἕλληνας, μὴ ἔχοντας ἀναλόγους φράσεις, τὸν ὁποῖον ὁ δόκιμος μεταφραστὴς ἔκρινε καλὸν νάντικαταστήσῃ διὰ τοῦ ὀνόματος τῆς ἡρωίδος, — δὲν εἶνε ἔργον καθολικῆς οὕτως εἰπεῖν καλαισθησίας. Πρέπει νὰ ἔλαβεν ἰδιαίτεράν ὄλως τροπὴν ἢ αἰσθητικὴ ἀνατροπὴν ἐνὸς ἀνθρώπου, διὰ νὰ ἐνοηθῇ, νὰ αἰσθανθῇ, νὰ ἐρεθίσῃ τὸ παθολογικὸν αὐτὸ καλλιτέγνημα. Καὶ ὅτι εἶνε καλλιτέγνημα, κομφότατον μάλιστα, ὁ κριτικὸς δὲν το ἀρνεῖται. Μετὴν διαφορὰν ὅτι δὲν εἶνε ἐξ ἐκείνων τὰ ὁποῖα δύνανται νὰ ἰκανοποιήσουν ὅλους τοὺς καλαισθητοὺς, καὶ νὰ θεωρηθοῦν ἐπομένως ἡ λυθία λίθος τῆς καλαισθησίας. Δὲν εἶνε ὁ ἥλιος ὁ ἐπιβαλλόμενος καὶ κατακτῶν μὲν ἀνατεῖλη· εἶνε ἡ μελιχρὰ ἢ ἰώδης λυχνία ἢ φωτίζουσα τὸν θάλαμον τοῦ ἰδιοτρόπου, ὁ ὁποῖος κλείει τὰ παράθυρα τοῦ ἡμέραν καὶ κάμνει νύκτα. Δὲν εἶνε τὸ ρόδον τὸ βασιλικόν, πρὸ τοῦ ὁποῖου κλίνει πᾶσα κεφαλὴ· εἶνε ἐν ἀνθύλλιον ξενότροπον τοῦ ἀγροῦ, τὸ ὁποῖον σὺ λατρεύεις καὶ ἄλλος ἀπορρίπτει. Δὲν εἰμπορεῖς νὰ εἴπῃς χωρὶς κίνδυνον τῆς ὑπολήψεώς σου ὅτι δὲν σοὶ ἀρέσει π. χ. ὁ ἀποχαιρετισμὸς τοῦ Ἐκτορος καὶ τῆς Ἀνδρομάχης, τὸ ἄσμα τοῦ Οὐγγολίνου, ὁ Οἰδίπους τύραννος, ὁ δὸν Κιχιώτης, ὁ Ἀρλέτος καὶ ἄλλα ἀσυγκρίτως μὲν μικρότερα, — ὡς ἡ Φεδώρα, ὁ Λουκῆς Λάρας—ἀλλ' ἐπὶ τῶν αὐτῶν κατὰ τὴν κοινὴν πρόληψιν ὑγιῶν βιάσεων ἐστηρικμένα. Εἰμπορεῖ ἀφ' ἑτέρου νὰ εἰσάει πολὺ καλαισθητοῦς ἀνθρωπος καὶ ὅμως νὰ μὴ σοὶ ἀρέσουν μερικὰ τραγουδάκια τοῦ Χάινε, τὰ ἔργα τοῦ Βωδελαιρ, μερικὰ διηγήματα τοῦ Χόφμαν ἢ τοῦ Πέε, ὁ Γοσοῦλης τοῦ Δωδέ, τὸ Γατὶ τοῦ κ. Μητσάκη ἢ μᾶλλον τὰ Θεάματα τοῦ Ψυρρῆ καὶ τόσα ἄλλα ἐκ τῆς συγχρόνου μάλιστα παραγωγῆς, πρὸς τὰ ὁποῖα κλίνει ὅσεν ἰδιότροπος καὶ εἰς ἄκρον νευρικὴ τις ἀντίληψις.

Ἐκ τῶν τελευταίων τούτων, — λίαν εὐδιάκριτον μάλιστα φέρον σφραγίδα, — εἶνε τὸ δράμα τοῦ Ἰουλίου Λεμαίτρ. Αἱ γῶμαι διαφέρουν πολὺ. Ὁ κ. Παράσχος π. χ. μᾶς ἔλεγεν ὅτι καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς παραστάσεως τῆς Σιμόνης, ἠσθάνετο ὡς νὰ ἐκράτει ὑπὸ τὴν ρινὰ του ἀνθοδέσμην ἴων. Ταυτοχρόνως εἰς ἄλλος φίλος μου, ἀνθρωπος ἐν τούτοις ἂν στερούμενος διόλου καλαισθησίας, διεκέρυττεν ἀπροκαλύπτως ὅτι προτιμᾷ τὰ χανδροκοπήματα τοῦ Πονσὸν Δὲ Τερράιλ ἀπὸ τὰς λεπτολογίας αὐτάς, δυσώδεις ὡς πληγὰς. Αἱ, τί ἠθέλατε νὰ τῷ εἴπω; Εἶνε πάντοτε δύσκολον νὰ ἐπιβάλλῃ τις εἰς τὴν καλαισθησίαν τοῦ ἄλλου, ὅσα καὶ ἂν συσσωρεύσῃ ἐπιχειρήματα, δράμα τοῦ ὁποῖου ἢ βάσις εἶνε τόσῃ παραινδυνευμένη, ἢ ἡρωὶς μίαν ἀσθενῆς, ὁ ἥρωας εἰς ἀσθενῆς, — καθέναν μετὴν ἀρρώστεια του, φροντίζει νὰ μᾶς εἴπῃ ὁ συγγραφεὺς, — ἡ ἀδελφὴ τῆς ἡρωίδος

μία ασθενής, — και ὁ κακὸς εἶνε ασθενής, ισχυρίζεται ἢ ἴδια, — ἡ μήτηρ τῶν ἀσθενικῶν τὸν χαρακτήρα καὶ ὁ ἰατρὸς — διότι ἔχει καὶ τὸν ἰατρὸν τοῦ τὸ θλιβερόν αὐτὸ νοσοκομεῖον, — φιλόσοφος σκεπτόμενος, ἀντὶ νὰ θεραπεύῃ. . . Ἰσχυρισθῆτε ὅσον θέλετε ὅτι ἀκόμη δέν σας ἔτυχε νὰ ἰδῆτε ἔργον τὸσῶ ἀγνόν, τὸσῶ τρυφερόν, τὸσῶ λεπτόν, τὸσῶ γλυκύ. Θὰ σας ἀπαντήσῃ ὅτι πρέπει νὰ εἴσθε πάρα πολὺ διεσθαρμένους διὰ νὰ ἐννοήσετε τὴν ἀγνότητά του καὶ ὅτι ἡ λεπτότης του, στηριζομένη εἰς ἀπιθανότητα καὶ αὐθαιρέσιαν, μόλις υποβλήθῃ εἰς τὸν ἔλεγχον μεταβάλλεται εἰς χονδροκοπίαν, διαφέρουσαν ἀπὸ τὰς χονδροκοπίας τῶν δημωδῶν μυθιστορημάτων, καθόσον αὐτὰ δέν προβάλλουν ἀξιώσεις λεπτότητος καὶ εἶνε κατὰ πολὺ ὑγιέστεραι. Εἰς μάτην θὰ τῶ παρατηρήσετε ὅτι τοιαῦτα ἔργα, πρὸς τὰ ὁποῖα φέρεται ἀμέσως ἡ καρδιά, ὠραῖα χωρὶς νὰ γνωρίζῃς διατὶ, δέν υποβάλλονται εἰς ἔλεγχον βάνουσον. Ἐκεῖνος θάντιτάξῃ ὅτι ὅλα υποβάλλονται εἰς τὸν ἔλεγχον, θὰ προσθέσῃ δὲ μάλιστα ὅτι τοιαῦτα ἔργα, παθολογικῆς καλαισθησίας προϊόντα, εἶνε ἄτοπον νὰ παρουσιάζωνται πρὸ τοῦ ἀδαοῦς ἐλληνικοῦ δημοσίου, ἐλοὲν διαμορφουμένου καὶ, ὅπως οἱ βάρβαροι τῶν ὁποίων τὰ νεύρα δέν ἔφθασαν ἀκόμη τὴν ἔντασιν τῶν συγχρόνων εὐρωπαϊῶν, ἔχοντος ἀνάγκην ἀπλῶν καὶ ὑγιῶν καλλιτεχνημάτων, φωτὸς ἡλιακοῦ. . .

Ἄλλ' ἂν ὑπάρχῃ διχογνωμία ὡς πρὸς τὴν ποιότητα, καὶ τὴν ἀξίαν καὶ τὴν ὠφέλειαν τοῦ δράματος, νομίζω ὅτι δέν ὑπάρχει δευτέρα γνώμη περὶ τῆς υποκρίσεως τῆς κυρίας Παρασκευοπούλου, ὑποδυσθεῖσαι τὸ πρόσωπον τῆς Σιμόνης. Τὸν χαρακτήρα τῆς ἀσθενοῦς κόρης, τοῦ ὄχρου καὶ καχεκτικῆς ἀλλ' εὐώδους ἀνθυλλίου, τῆς μικρᾶς ἀγαθῆς καὶ χαϊδευμένης, μακρὰν τῶν ὁμηλικῶν τῆς ἀνατραφεῖσης ὑπὸ τὴν μητρικὴν φιλόστοργον ἐπίβλεψιν, ἀγνοοῦσης τὰ πάντα καὶ ἐξ ἀνατροφῆς καὶ ἐξ ὀργανισμοῦ παθολογικῶς ἀναπτυσσομένου, μὲ τὸ φυλετικὸν ἔνστικτον νηδύμως κοιμώμενον παρὰ τὴν ἡλικίαν τῆς καὶ μόλις-μόλις τὴν τελευταίαν στιγμὴν ὑπὸ τὸ φέλιγμα τοῦ συζύγου ἡμιφωτισμένης ἐν μόνον γνωρίζουσης, ὅτι θάποθῃ ἐντὸς ὀλίγου καὶ ἓνα μόνον πόνον, παιδικὸν πόνον διατρεφούσης, νὰ ὑπανδρευθῇ, νὰ αἰσθανθῇ τὴν συζυγικὴν εὐτυχίαν πρὶν ἀποθάνῃ, ὅπως ἔβλεπε καὶ τὰς φίλας τῆς εὐτυχεῖς. . . τὸν χαρακτήρα τοῦτον ἡ κυρία Παρασκευοπούλου ἀπέδωκε μετ' ἐκπληκτικῆς ἀληθῆς ἐντελείας. Τοιαύτην ἐνότητα υποκρίσεως καὶ ἀληθειαν συγχρόνως, ἐκτὸς τῆς Φρανσιγιόν, εἰς κανένα ἄλλον ρόλον τῆς καλλιτέχνιδος ἀπηντήσαμεν. Βλέπων τὴν Σιμόνην, ποῦ νάναγκωρῆσαι τὴν χασματώδη Φροῦ - Φροῦ καὶ τὴν ἀκατάληπτον Λεκουδρέρ! Εἰς τὸ βᾶδισμα, εἰς τὴν φωνήν, εἰς τὰ κινήματα, παντοῦ, ὡς Σιμόνη ἢ κυρία Παρασκευοπούλου εἶνε μία καὶ ἡ αὐτὴ, ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους, ἀνευ στιγμῆς λήθης καὶ ἀντιφάσεως. Ὑποθέτω ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ Λεμαίτρ θάναγνώριζεν ἐν τῷ προσώπῳ τῆς ἡθοποιῆς μὰς ἀναξῶσαν τὴν συμπαθῆ ἡρώϊδα του, ἐνσωματωμένον ὡς διὰ μαγείας τὸ πλάσμα τῆς φαντασίας του. Ὁ ρόλος τῆς Σιμόνης ἀρμόζει ἐκ φύσεως εἰς τὴν κυρίαν Παρασκευοπούλου. Ἐπωφελεῖται καὶ αὐτῶν τῶν ἐλαττωμάτων τῆς διὰ νὰ παρουσιασθῇ ἀκόμη τελειότερα. Ἐξάφνα ἡ φωνὴ τῆς, ἡ τὸσον ἀρεσκομένη εἰς τόνους χαμηλοῦς καὶ σεσουρμένους ὡς παιδίου μαμμοθρέπτου, ἐν ᾧ εἰς ἄλλα δράματα ἀκουομένη οὕτω προξενεῖ φρίκην, εἰς τὴν Σιμόνην ἀρμόζει θαυμασίως καὶ παρέχει τὴν ἐντύπωσιν υποκριτικῆς τέχνης ἀνυπερβλήτου. Τὸ αὐτὸ δύνανται τις νὰ εἴπῃ καὶ διὰ τὸ σῶμά τῆς τὸ μικρὸν καὶ χάρειν, τὸ τὸσον ἀδικοῦν αὐτὴν ὅταν χρειάζ-

εται ὕψος καὶ μεγαλοπρέπεια, ἀλλὰ τὸσον κατὰλληλον, ὅπως μάλιστα τὸ μετασχηματίζει, διὰ τὴν μικρὰν, τὴν χαϊδευμένην καὶ ἀσθενῆ Σιμόνην.

Δὲν θὰ σημειώσω ἰδιαιτέρως πολλὰ μέρη τῆς υποκρίσεώς τῆς. Ὅταν ἡ ἡθοποιὸς διατηρῇ τὸν χαρακτήρα ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους, εἶνε πάντοτε ὠραία, εἶνε πάντοτε ἔξοχος. Ἄλλως τὸ δράμα δέν ἔχει τὰς βιαίας δραματικὰς στιγμὰς ἄλλων ἔργων, διὰ τῶν ὁποίων, ἀναπτύσσουσα τὴν ὑπέροχον τραγικὴν τῆς δύναμιν ἢ κυρία Παρασκευοπούλου, συγκαλύπτει τὰς ἐν τῷ συνόλῳ ἐλλείψεις τῆς. Ὁ ρόλος τῆς Σιμόνης ὁμοιάζει πρὸς αὖραν δροσερὰν καὶ μυροδόλον, πνέουσαν κατὰ ποικίλας ἐντάσεις, ἀλλ' οὐδέποτε μεταβαλλομένην εἰς ἀνεμον σφοδρὸν, εἰς θύελλαν. Ἄλλὰ διὰ τοῦτο δέν εἶνε ἴσως ὀλιγώτερον δύσκολος καὶ θαυμαστός τῶν ἄλλων, οἱ ὁποῖοι καταπλήσσουν συνήθως τὸν κόσμον καὶ ἐξεγείρουσιν καὶ συναρπάζουσιν. Ἐν τούτοις, ὑπέικων εἰς τὴν συνήθειαν, θὰ ἐξάρω ἐδῶ δύο στιγμὰς ἐκτάκτως ὠραίας· τὴν τῆς ἀφελοῦς παιδικῆς χαρᾶς τῆς Σιμόνης ὅταν ἐν τῇ β' πράξει ὁ Τιέβρ τὴν ζητῇ εἰς γάμον, καὶ τὴν στιγμὴν τοῦ θανάτου τῆς τοῦ κεραινοδόλου, ἐκ τῶν καλλιτεχνικωτέρων θανάτων τοῦς ὁποίους ὑποκρίνεται ἡ κυρία Παρασκευοπούλου.

Ἡ Σιμόνη ὑπῆρξεν ἕως τότε, — ἡ Ἐστία τὸ ἐσημείωσεν ἐγκαίρως, — ἡ μεγαλητέρα ἐπιτυχία τοῦ θιάσου Ἀίσχυλου. Ὅλα τὰ πρόσωπα παίζουν ὠραῖα. Ὁ κύριος Πετρίδης ἀμιλλᾶται ὡς πρὸς τὴν φυσικότητα μὲ τὸν κύριον Βονασέραν, ἐν ᾧ εἶνε δύσκολον νὰ φαντασθῇ τις μητέρα τελειότεραν τῆς κυρίας Παπαϊωάννου. Μόνον ἡ Μάρθα, δύσκολον πρόσωπον, ἀπαιτεῖ ἴσως τραγικὴν δύναμιν ἀνωτέραν ὅσης διαθέτει ἡ κυρία Λαζαρίδου. Ἄλλὰ καὶ ἡ μικρὰ αὐτὴ ἔλλειψις παραβλέπεται πρὸ τῶν ἀρετῶν τῆς σπανίας δι' ἐλληνικὴν σκηνὴν υποκρίσεως. Πρὸς ἐπίμετρον καὶ ἡ μετάφρασις ἔτυχε — καὶ λέγω ἔτυχε, διότι τὰ τῶν θιάσων μὰς διευθύνει πρὸς τὸ παρὸν τύχη τυφλή, — καλλίστη. Τὴν ἐφιλοπόνησε μετὰ πολλῆς εὐσυνειδησίας ὁ ἐν Σύρῳ νεαρὸς λόγιος κ. Μιχαὴλ Γιαννουκάκης ἐκ τῶν φρονούντων, καθὼς φαίνεται, ὅτι ἡ γλῶσσα τῶν οἰκογενειακῶν δραμάτων πρέπει νὰ εἶνε ἡ κοινῶς λαλουμένη καὶ ὅτι ἂν ἐν πρόσωπον ἐπὶ τῆς σκηνῆς δέν ὀμιλῇ ὑπὸ γλωσσικὴν ἔποψιν αὐστηρῶς σύμφωνα πρὸς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ καὶ τὴν ψυχολογικὴν στιγμὴν, — ἀκριβῶς δηλαδὴ ὅπως θὰ ὀμιλεῖ εἰς τὴν αὐτὴν περίστασιν καὶ ἐκτὸς τῆς σκηνῆς, — ὅσα λέγει, καὶ σαῖςπῆραι ἂν εἶνε, φαίνονται ψευδῆ καὶ γελοῖα.

ΓΡ. Ε.

ΦΙΛΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ἀγαπητέ μου,

Τὸ παράθυρό μου βλέπει στὴν πλατεῖα. Κάθε δειλινὸ, κοντὰ νὰ βασιλέψῃ ὁ ἥλιος, ἔρχεται μία κόρη, δὲ θὰ εἶν' ἐκόμα δεκαπέντε χρόνων, καὶ γυμνάζεται μὲ τὸ ποδήλατο καὶ ἀπάνον σαυτὸ φέρει γύρες τὴν πλατεῖα. Τοῦ τριανταφυλλιοῦ τῆς φουστασιῶ τὲς ἄκρες τὲς φουσκῶνει σὰν πανοῦνι ὁ ἄνεμος, ἀνεβοκοτεβαίνουσι στερεὰ καὶ γοργοκίνητα τὰ πόδια τῆς, τὰ μαλλιά τῆς ἀναδεύονται λυτὰ στὲς πλάτες τῆς καὶ ἀνεμοδέρνονται καὶ ἐκεῖνα σὰ σημαῖα γυμνῶ ἀπάνον στὸ σιδεράλογο, (κάπου διάβασα πῶς ὁ λαὸς τῆς Θεσσαλίας ἔτσι βάπτισε τὸ ποδήλατο, καὶ ἐκόμα μιά φορὰ ἐθαύμασα τοῦ λαοῦ τὴ δύναμιν τῆ γλωσσοπλαστικῆς θαρρεῖς πῶς τ' ἔψυχο αὐτό, τὸ δίτροχο μηχανήμα, ζωντὰ